

OSHO

CARTEA ÎNȚELEGERII

Croiește-ți drum către libertate

Traducere din limba engleză de
CARMEN ȘTEFANIA NEACȘU

The Book of Understanding

Creating Your Own Path to Freedom

Editor/Compiler: Osho International Foundation

Copyright © 2006 OSHO International Foundation, Elveția,

www.osho.com/copyrights

2021 Grup Media Litera

Toate drepturile rezervate

Traducere publicată prin înțelegere cu Harmony Books, un imprint al Random House, o divizie a Penguin Random House LLC

Materialul de față constă în răspunsurile date de Osho unui public larg, selectate din diverse conferințe ale lui Osho. Toate conferințele lui Osho au fost publicate sub formă de cărți și sunt de asemenea disponibile ca înregistrări audio originale. Înregistrările audio și arhiva completă a conferințelor sale se găsesc în biblioteca online OSHO, pe www.osho.com.

OSHO®

OSHO este marcă înregistrată a OSHO International Foundation,
www.osho.com/trademarks.

Editura Litera

Tel.: 0374 82 66 35, 021 319 63 90; 031 425 16 19

e-mail: contact@litera.ro

www.litera.ro

Cartea înțelegerii

Croiește-ți drum către libertate

Editor/Compiler: Osho International Foundation

Copyright © 2021 Grup Media Litera

pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate

Traducere din limba engleză: Carmen Neacșu

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Sabrina Florescu

Corector: Justina Bandol

Copertă: Flori Zahiu

Tehnoredactare și prepress: Ana Vărtosu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
OSHO

Cartea înțelegerii. Croiește-ți drum către libertate/
Osho; trad.: Carmen Neacșu. – București: Litera, 2021

ISBN 978-606-33-7022-9

I. Neacșu, Carmen (trad.)

294.5

Cuprins

PREFAȚĂ

O spiritualitate nouă pentru secolul XXI 9

LUMESC VERSUS NELUMESC

Să înțelegem marea linie de demarcație 17

Zorba Buddha: o întâlnire a pământului cu cerul 18

Trup și suflet: scurtă istorie a religiei 41

Om bogat, om sărac: rădăcinile sărăciei și ale lăcomiei ... 62

CREDINȚĂ VERSUS EXPERIENȚĂ

Să înțelegem diferența dintre cunoștințe și cunoaștere 89

Învățat și înnăscut: revendică-ți sinele natural 106

Exterior și interior: în căutarea punctului
în care cele două se întâlnesc 124

Inteligență și înțelepciune: să desfacem
nodurile minții 145

LIDER VERSUS ADERENT

Să înțelegem responsabilitatea pe care o presupune
libertatea 167

Păstor și oi: când tai sforile cu care
te manevra păpușarul 172

Putere și corupție: rădăcinile politicii interioare și exterioare	202
Pierdută și găsită: calitatea de a fi un om obișnuit	217
CONȘTIINȚĂ VERSUS CONȘTIENȚĂ	
Să înțelegem libertatea responsabilității	233
Bine și rău: învață să trăiești după propriile porunci ...	239
Reguli și răspunderi: mersul pe sârma libertății	255
Reacție și răspuns: arta de a te adapta la situație	265
SENS ȘI SEMNIFICAȚIE	
De la cunoscut la necunoscut și până la incognoscibil	279
Energie și înțelegere: drumul de la senzualitate la iubire	287
Cămilă, leu și copil: aventura devenirii umane	308
Vertical și orizontal: călătoria în profunzimile lui acum	321
POSTFAȚĂ	335
Pentru informații suplimentare	345
Despre Osho	347
Despre Stațiunea de Meditație Osho	349

Nu cred în a crede. Abordarea mea e bazată pe cunoaștere, iar cunoașterea reprezintă o cu totul altă dimensiune. Ea începe cu îndoiala, nu începe cu credința. În clipa în care crezi ceva, ai încetat să mai investighezi. Credința este unul dintre cele mai otrăvitoare lucruri care distrug inteligența omenească.

Toate religiile sunt bazate pe credință; numai știința e bazată pe îndoială. Și aș vrea ca și căutarea religioasă să fie științifică, să pornească de la îndoială, așa încât să nu mai fie nevoie să credem, ci să putem, într-o bună zi, să cunoaștem adevărul ființei noastre și adevărul întregului univers.

Prefață

O spiritualitate nouă pentru secolul XXI

Nu o revoluție politică,
ci o răzvrătire individuală

Un revoluționar face parte din lumea politică; abordarea lui ține de politică. Felul în care înțelege lucrurile e următorul: e suficient să schimbi structura socială pentru a schimba ființa umană.

Un rebel, în sensul pe care îl dau eu termenului, este un fenomen spiritual. Abordarea lui e absolut individuală. Viziunea lui e aceea că, dacă vrem să schimbăm societatea, trebuie să schimbăm individul. Societatea în sine nu există; e un simplu cuvânt, la fel ca „mulțime” – dacă pleci în căutarea ei, n-o vei găsi nicăieri. Ori de câte ori întâlnești pe cineva, vei întâlni individul. „Societatea”

e doar un nume colectiv – doar un nume, nu o realitate – fără nicio substanță.

Individul are suflet, are posibilitatea de a evolua, de a se schimba, de a se transforma. Așadar, diferența e imensă.

Rebelul reprezintă însăși esența religiei. El aduce în lume o transformare a conștiinței – iar dacă se transformă conștiința, atunci structura societății se va schimba și ea. Dar invers nu se poate, lucrul acesta a fost demonstrat de toate revoluțiile, fiindcă toate au eșuat.

Nicio revoluție n-a reușit până acum să schimbe ființele omenești; dar se pare că noi n-am ajuns încă să ne dăm seama de asta. Încă mai gândim în termeni de revoluție, de schimbare a societății, de schimbare a guvernului, de schimbare la nivelul birocrăției, al legilor, al sistemului politic. Feudalism, capitalism, comunism, socialism, fascism – toate au fost, în felul lor, revoluționare. Toate au eșuat, și au eșuat complet, fiindcă omul a rămas la fel.

Un Gautama Buddha, un Zarathustra, un Iisus – acești oameni sunt rebeli. Încrederea lor vizează individul. Nici ei n-au reușit, dar eșecul lor e total diferit de eșecul revoluționarului. Revoluționarii au încercat metodologia lor în multe țări, în multe feluri, și au eșuat. Dar abordarea unui Gautama Buddha n-a reușit din cauză că n-a fost încercată. Un Iisus n-a reușit pentru că evreii l-au răstignit, iar creștinii l-au îngropat. N-a fost încercată abordarea lui, nu i s-a dat nici măcar o șansă. Rebelul reprezintă și azi o dimensiune neexplorată.

Trebuie să fim rebeli, nu revoluționari. Revoluționarul aparține unei sfere profund mundane; rebelul și răzvrătirea lui sunt sacre. Revoluționarul nu poate acționa singur; el are nevoie de o mulțime, de un partid politic, de un guvern. Are nevoie de putere – iar puterea corupe, puterea absolută corupe absolut.

Toți revoluționarii care au reușit să pună mâna pe putere au fost corupți de ea. N-au putut să schimbe natura puterii și instituțiile ei; puterea i-a schimbat pe ei, le-a schimbat modul de a gândi, i-a corupt. Numai denumirile s-au schimbat, dar societatea a continuat să fie la fel.

Conștiința omenească n-a mai evoluat de secole. Doar din când în când înfloresc în câte cineva – dar, o dată la milioane de oameni, înflorirea unei singure persoane nu reprezintă regula, ci excepția. Și fiindcă acea persoană e singură, mulțimea n-o poate tolera. Existența ei devine un fel de umilire; simpla ei prezență pare ofensatoare, fiindcă o astfel de persoană îți deschide ochii, te face conștient de potențialul și de viitorul tău. Iar egoul tău se simte rănit din cauză că n-ai făcut nimic ca să crești, să devii mai conștient, mai plin de iubire, mai extatic, mai creativ, mai tăcut – să creezi o lume mai frumoasă în jurul tău. Nu ai contribuit cu nimic la lumea aceasta; existența ta n-a fost o binecuvântare aici, ci un blestem. Aduci în lume furia ta, violența ta, gelozia ta, competitivitatea ta, dorința ta de putere. Faci din lumea aceasta un teren de luptă; ești însetat de sânge și îi faci și pe alții să fie însetați de sânge. Lipsești omenirea de umanitatea ei. Ajuți omul să cadă mai jos de umanitate, uneori chiar mai jos decât animalele.

De aceea te simți rănit de un Gautama Buddha sau de un maestru Zhuang, fiindcă aceștia au înflorit, iar tu nu faci decât să stai acolo. Primăverile vin și trec, iar în tine nu înflorește nimic. Nicio pasăre nu vine să-și facă cuib lângă tine și să cânte în jurul tău. E mai bine să răstignești un Iisus și să otrăvești un Socrate – să-i înlături pur și simplu, ca să nu mai fie nevoie să te simți în vreun fel inferior spiritual.

Lumea a cunoscut doar foarte puțini rebeli. Dar acum a venit timpul: dacă omenirea se dovedește incapabilă să producă un număr mare de rebeli, de spirite rebele, atunci zilele noastre pe pământ sunt numărate. Deceniile care vin ar putea fi mormântul nostru. Ne apropiem foarte mult de acel punct.

Trebuie să ne transformăm conștiința, să creăm mai multă energie meditativă în lume, să creăm mai multă iubire. Trebuie să distrugem vechiul – urâtenia lui, ideologiile lui putrede, discriminările lui stupide, superstițiile lui idioate – și să creăm o ființă umană nouă, care să aibă alți ochi, alte valori. O discontinuitate față de trecut – asta înseamnă rebeliunea.

Aceste trei cuvinte vă vor ajuta să înțelegeți: reformă, revoluție și rebeliune.

Reforma înseamnă modificare. Vechiul rămâne, iar tu îi dai o formă nouă – e ca renovarea unei clădiri vechi. Structura originală rămâne; tu doar o văruiești, îi dai un aspect curat, îi pui ferestre și uși noi.

Revoluția merge mai în profunzime decât reforma. Vechiul rămâne, dar sunt introduse mai multe schimbări, unele chiar la nivelul structurii de bază. Nu-i modifiți

doar culoarea, nu-i adaugi doar câteva ferestre și câteva uși noi, ci poate că-i adaugi și câteva etaje, o înalți către cer. Dar vechiul nu e distrus, rămâne ascuns în spatele noului; de fapt, rămâne însăși temeliea noului. Revoluția reprezintă o continuitate față de vechi.

Rebeliunea e o discontinuitate. Nu e reformă, nu e revoluție; e pur și simplu o întrerupere a continuității cu tot ce era vechi. Vechile religii, vechile ideologii politice, vechea ființă umană – întrerupi legătura cu tot ceea ce e vechi. Începi o viață nouă, o iei de la capăt.

Revoluționarul încearcă să schimbe vechiul; rebelul pur și simplu lasă în urmă vechiul, așa cum un șarpe își lasă în urmă pielea cea veche, fără să se mai uite vreodată înapoi.

Dacă nu vom crea astfel de oameni rebeli pe lume, omenirea nu va avea viitor. Omul vechi ne-a dus la moarte. Minte veche, ideologiile vechi, religiile vechi – toate s-au combinat ca să producă această situație de sinucidere globală. Numai o ființă umană nouă poate salva omenirea și planeta aceasta și viața frumoasă de pe planetă.

Eu vă învăț să fiți rebeli, nu revoluționari. Pentru mine, răzvrătirea reprezintă calitatea esențială a unui om religios. Reprezintă spiritualitatea în puritatea ei absolută.

Zilele revoluției au trecut. Revoluția Franceză a eșuat, Revoluția Rusă a eșuat, Revoluția Chineză a eșuat. În India, până și revoluția gandhiană a eșuat, și a eșuat chiar sub ochii lui Gandhi. El a predat doctrina non-violenței toată viața, iar sub ochii lui țara s-a divizat; milioane de oameni au fost uciși, arși de vii; milioane

de femei au fost violate. Gandhi însuși a fost împușcat mortal. Un sfârșit straniu pentru un sfânt nonviolent.

Și pe parcurs, el însuși și-a uitat toate învățăturile. Înainte ca revoluția lui să aibă succes, Gandhi a fost întrebat de către un gânditor american, Louis Fischer: „Ce ai de gând să faci cu armatele și cu toate felurile de arme atunci când India va deveni o țară independentă?”

Gandhi i-a zis: „Am să arunc toate armele în ocean și am să trimit toate armatele să muncească la câmp și în grădini”.

Iar Louis Fischer l-a întrebat: „Dar ai uitat? Cineva îți poate invadea țara”.

Gandhi i-a zis: „Îl vom primi cu brațele deschise. Dacă cineva ne invadează, îl vom primi ca pe un oaspete și îi vom spune că poate trăi și el aici, așa cum trăim noi. Nu e nevoie de luptă”.

Însă și-a uitat complet toată filosofia – așa eșuează revoluțiile. E foarte frumos să vorbești despre aceste lucruri, dar, când puterea ajunge în mâinile tale... La început, Mahatma Gandhi n-a acceptat nicio funcție în cadrul guvernului. De frică n-a acceptat, pentru că ar fi trebuit să răspundă lumii întregi dacă l-ar fi întrebat despre aruncarea armelor în ocean și despre trimiterea armatelor la muncile câmpului. S-a eschivat de la responsabilitatea pentru care luptase toată viața, fiindcă și-a dat seama că i-ar fi adus mari neazuri. Dacă ar fi acceptat o funcție în guvern, ar fi fost nevoit să-și contrazică propria filosofie.

Dar guvernul a fost alcătuit din discipolii lui, oameni aleși de el. Și Gandhi nu le-a cerut să dizolve armatele;

când Pakistanul a atacat India, el n-a spus guvernului indian: „Acum duceți-vă la hotare și întâmpinați-i pe invadatori ca pe niște oaspeți”. Dimpotrivă, a binecuvântat primele trei avioane care urmau să bombardeze Pakistanul. Acele avioane au zburat pe deasupra vilei în care locuia, la New Delhi, iar el a ieșit în grădină să le binecuvânteze. Cu binecuvântarea lui, avioanele s-au îndreptat către distrugerea acelor care cu numai câteva zile înainte fuseseră „frații și surorile noastre”. Fără nicio rușine, fără să vadă vreodată contradicția...

Revoluția Rusă a eșuat sub ochii lui Lenin. El predica, în spiritul învățăturilor lui Karl Marx, că, „atunci când va veni revoluția, vom dizolva căsătoria, deoarece căsătoria face parte din proprietatea privată. Cum proprietatea privată va dispărea, căsătoria va dispărea și ea. Oamenii vor putea să se iubească, să trăiască împreună, iar copiii vor fi în grija societății”. Dar, când a venit momentul și puterea a ajuns în mâinile Partidului Comunist al cărui conducător era Lenin, totul s-a schimbat. Odată ce iau puterea în mâinile lor, oamenii încep să gândească altfel. Acum Lenin se gândea că a-i elibera în asemenea măsură pe oameni de responsabilități ar putea fi periculos – fiindcă ei ar putea deveni prea individualiști. Așa că e mai bine să fie împovărați de o familie – și a uitat cu totul de dizolvarea familiilor.

E ciudat cum au eșuat revoluțiile – au eșuat chiar în mâinile revoluționarilor, fiindcă, odată ce puterea ajunge în mâinile lor, încep să gândească altfel. Și apoi se agață prea mult de ea. Tot efortul lor se concentrează atunci

spre a păstra puterea în mâinile lor, pentru totdeauna, și spre a-i ține pe oameni sub control.

Viitorul nu mai are nevoie de revoluții. Viitorul are nevoie de un experiment nou, care n-a fost încă încercat. Chiar dacă există de mii de ani, rebelii au rămas singuri – indivizi izolați. Poate că nu le venise încă timpul. Dar acum nu doar că a venit timpul... dacă nu vă grăbiți, timpul se va sfârși. În deceniile care vor urma, fie omenirea va dispărea, fie un tip nou de ființă umană, cu o viziune nouă, va apărea pe pământ. Acea ființă umană nouă va fi rebelă.

Lumesc *versus* nelumesc

Să înțelegem marea linie de demarcație

Eu propun o nouă religiozitate. Nu va fi creștinism, nu va fi iudaism și nu va fi hinduism; religiozitatea aceasta nu va avea niciun adjectiv lângă ea. Va fi pur și simplu o calitate a faptului de a fi întreg.

Religia a eșuat. Știința a eșuat. Orientul a eșuat, Occidentul a eșuat. E necesară un fel de sinteză superioară, în care Orientul și Occidentul să se întâlnească, în care religia și știința să se întâlnească.

Ființa umană e precum un copac, cu rădăcinile în pământ și cu potențialul de a înflori. Religia a eșuat din cauză că a vorbit numai despre flori – iar aceste flori rămân filosofice, abstracte; ele nu se materializează niciodată. Nu s-au putut materializa pentru că n-au fost ajutate de sol. Iar știința a eșuat din cauză că a fost preocupată doar de rădăcini. Rădăcinile sunt urâte și nu pare să existe nicio înflorire. Religia a eșuat din cauză că era nelumească și neglija lumea aceasta. Și nu poți

neglija lumea – asta înseamnă a-ți neglija rădăcinile. Știința a eșuat din cauză că a neglijat lumea cealaltă, lumea interioară – și nu poți neglija florile. Dacă neglijezi florile, viața, miezul ființei, își pierde orice sens.

Tot așa cum copacul are nevoie de rădăcini, și ființa umană are nevoie de rădăcini – iar acestea nu pot fi decât în pământ. Copacul are nevoie de cerul liber spre care să crească, să-și dezvolte coroana și să aibă mii de flori. Abia atunci va fi împlinit; abia atunci copacul va simți că există semnificație și înțeles, iar viața va deveni relevantă.

Occidentul suferă de prea multă știință, iar Orientul suferă de prea multă religie. Acum avem nevoie de o omenire nouă, una în care religia și știința să devină două aspecte ale unei singure umanități. Și, odată ce vom fi creat o astfel de umanitate nouă, pământul va putea deveni pentru prima dată ceea ce e merit să fie. Va putea deveni un paradis: corpul omenesc însuși va fi Buddha, pământul însuși va fi paradisul.

Zorba Buddha: o întâlnire a pământului cu cerul

Viziunea mea despre o nouă ființă umană îi înglobează și pe Zorba grecul, și pe Gautama Buddha: omul nou va fi „Zorba Buddha” – senzual și spiritual. Fizic, absolut fizic – în corp, în simțuri, bucurându-se de corp și de toate experiențele pe care corpul le face posibile –, și totuși în el va exista o mare conștiință, o conștiință-martor. Zorba Buddha – așa ceva n-a mai existat până acum.

La asta mă refer când vorbesc despre întâlnirea dintre Orient și Occident, dintre materialism și spiritualitate. Așa văd eu un Zorba Buddha: cerul și pământul unite.

Nu vreau să existe nicio schizofrenie, nicio scindare între materie și spirit, între mundan și sacru, între lumea asta și lumea cealaltă. Nu vreau nicio scindare fiindcă orice scindare e o scindare înăuntrul tău. Și orice om sau orice omenire divizată va înnebuni. Noi trăim într-o lume nebună. Ea poate redeveni sănătoasă numai dacă scindarea va putea fi îndreptată.

Omenirea a trăit crezând fie în realitatea sufletului și în caracterul iluzoriu al materiei, fie în realitatea materiei și în caracterul iluzoriu al sufletului. Poți împărți omenirea din trecut în spiritualiști și materialști. Dar nimeni nu s-a deranjat să cerceteze realitatea ființei umane. Noi suntem și una, și alta. Nu suntem nici exclusiv spiritualitate – nu suntem doar conștiință – și nu suntem nici exclusiv materie. Suntem o extraordinară armonie între materie și conștiință. Sau poate că materia și conștiința nu sunt două lucruri separate, ci două aspecte ale unei singure realități: materia este aspectul exterior al conștiinței, iar conștiința este aspectul interior al materiei. Dar nu a existat niciun singur filosof, înțelept sau mistic religios care să declare această unitate; cu toții au fost în favoarea divizării ființei umane, numind o latură reală și pe cealaltă ireală. Asta a dat naștere unei atmosfere de schizofrenie pe tot Pământul.

Nu poți trăi doar ca trup. La asta se referă Iisus atunci când spune: „Nu numai cu pâine va trăi omul”.